

הנחיות להוראת המצגת "פותרים תנ"ך"

הרעיון:

מצגת זו היא מצגת פתיחה ללימוד התנ"ך. מטרתה לעזור לכם המורות והמורים להנגיש את ספר התנ"ך לילדים בכיתות הנמוכות. מטרתה לקיים שיח על ספר התנ"ך, לתרגל גימטרייה, להכיר את ההבדלים שבין ספר התורה שבבית הכנסת לבין ספרי התנ"ך שנמצאים בבתים וספר התנ"ך כפי שהוא מופיע במקראה בכיתה, ולהכיר את החלוקה הפנימית בתוך הספר. המצגת כולה מנוקדת, וחלקים מתוכה מלווים בקבצי אודיו להשמעת הטקסט, כדי להקל על התלמידות והתלמידים להבין את התוכן. מטרת הפעילות היא מפגש ראשון, קליל ומהנה עם התנ"ך, רגע לפני שמתחילים בלימוד הספר עצמו.

קהל יעד: כיתות א-ב

משך הפעילות: שיעור אחד עד שני שיעורים.

שקופית 1 פתיחה

בשקופית זו מופיעה כותרת המצגת "פותרים תנ"ך". שאלו את התלמידים:

- מי יודעת/מהו ספר התנ"ך?
- האם יש לכם תנ"ך בבית? אם כן, האם הזדמן לכם להציץ בו פעם? מה הייתה התרשמותכם?
- איך הוא נראה? מה הרגשתם כשהחזקתם אותו בידכם? אפשר להבין מה כתוב בו?

הזמינו את התלמידות והתלמידים ללחוץ על כל אות במילה **תנ"ך** ולגלות מהן המילים המרכיבות אותה. התנ"ך בנוי מחמישה חומשי תורה, ספרי נביאים וספרי כתובים.

שקופית 2 השנה נתחיל לקרוא בתורה

זוהי השקופית של פתיחת הפעילות המזמנת שיחה על ספר התורה. שאלו את התלמידים:

- מה אתם רואים בציור? (כדור הארץ, ים, יבשה, חיות).
- איזה סיפור לדעתכם הציור מתאר? (זהו הציור שמתאר את בריאת העולם. הציור לקוח מתוך המקרא ואתם תפגשו בו במהלך הלימוד).
- זה הסיפור שאתם נפתח התנ"ך... כך הוא מתחיל, מתחילת העולם.

שקופית 3 היכרות עם חמישה חומשי תורה

שאלו את התלמידים:

- האם אתם יודעים מהם חומשים?
- כמה חומשים יש בתורה? (אפשר לשיר את "אחד מי יודע"... ולהגיע לחמישה חומשי תורה.)
- מה שמות החומשים? מדוע הם נקראים כך? (כל חומש נקרא על שם המילה הראשונה שפותחת אותו.)

בשקופית זו מופיעים חמשת החומשים, והקלקה על כל אחד מהם פותחת פופ-אפ עם הפסוק הפותח את הספר, וסמליל אודיו להשמעת הטקסט. הזמינו בכל פעם תלמידה או תלמיד אחד אל הלוח, שיפתחו את אחד החומשים וישמיעו לכיתה את הפסוק הראשון.

שקופית 4 המשך חמישה חומשי תורה

לאחר שהכרנו את חמשת החומשים והבנו מדוע הם נקראים כך, הזמינו את התלמידים לסדר אותם על פי סדר הופעתם באמצעות גרירה למדף. אפשר להזמין בכל פעם תלמיד או תלמידה אל הלוח לביצוע הפעילות.

שקופית 5 ספר תורה לעומת ספר תנ"ך

לפניכם שקופית המציגה ספר תורה הכתוב על גבי מגילה. כשלוחצים על הסמליל של זכוכית המגדלת רואים את הטקסט המופיע בתחילת ספר בראשית כפי שהוא נראה בספר התורה. שאלו את התלמידים:

- האם מישהו או מישהי מכם ראה פעם ספר תורה בבית כנסת? אם כן, שתפו, מה ראיתם?
- איך הרגשתם כשראיתם אותו ואיך התייחסו אליו המתפללים?
- איפה שומרים אותו? (בארון הקודש), על מה הטקסט כתוב? (קלף, עור).

ספר התורה: כתוב על מגילה, כתוב בכתב יד על ידי סופר סת"ם, אותיות מקושטות, ללא ניקוד, ללא טעמים וללא סימני פיסוק. אפשר לעמוד על ההבדלים בינו לבין ספר התנ"ך המודפס: אותיות מודפסות, כתוב על דף, עם טעמים (להרחבה בנושא: [טעמי המקרא](#)), עם ניקוד, עם חלוקה לפסוקים. אפשר להכין לתלמידים מבעוד מועד דף עם הטקסט מתוך ספר התורה ולצדו אותו הטקסט מתוך ספר התנ"ך – ולבקש מהם למצוא את ההבדלים.

שקופית 6 חלוקת הפרק לפסוקים

הזמינו את התלמידים להראות היכן מתחיל כל פסוק והיכן הוא מסתיים. הראו להם את סימון הפסוקים בטקסט שמופיע כאן במצגת או במקראה שלהם.

שקופית 7 מה זה - ספירה באותיות?

מה זה - ספירה באותיות?

כדי להתמצא בספר, מסמנים את המספר של כל פרק ושל כל פסוק. איך מסמנים? אפשר במספרים ואפשר באותיות.

11 = יא	1 = א
12 = יב	2 = ב
13 = יג	3 = ג
14 = יד	4 = ד
15 = טו	5 = ה
16 = טז	6 = ו
17 = יז	7 = ז
18 = יח	8 = ח
19 = יט	9 = ט
20 = כ	10 = י

להמשיך לחצו "הבא" **הקודם**

עברו עם התלמידים על האותיות ועל המספרים המתאימים להן. להרחבה: אפשר להציע שכל תלמיד ותלמידה יכתבו את שמם במספרים, כאשר המקרא מופיע על הלוח. התעכבו על יוצאי הדופן: ט"ו וט"ז. מכיוון שאי אפשר לכתוב י"ה וי"ו, שהם שם האלוהים המפורש, החליפו את האותיות לט"ו וט"ז, שסכומן שווה ל-15 ו-16.

שקופית 8 מיקום האותיות

סופרים באותיות

לפניכם מפת מסלול. רק כשתסימו לנלות איזו אות שיכתב לאיזה מספר - יתגלה האוצר!

א ב ג ד ה ו ז
ח ט י יב יג יד

סיום

גררו כל אות למספר הנתיים לה כסיום לחצו על "סיום".

הקודם **הבא**

בשקופית זו מופיעה מפת מסלול, והשלמה נכונה של צעדיה מוביל לגילוי האוצר: ספר התורה. הדרך למילוי הצעדים היא תרגיל גימטרייה שבו התלמידים נדרשים להתאים בין המספר ממחסן המספרים לבין האות המתאימה לו במסלול, באמצעות גרירה. בסיום לחצו על "סיום". אפשר להזמין תלמידות ותלמידים על פי תור אל הלוח, ולבקש מהם בכל פעם לגרור את האות המתאימה לפי סדר המסלול. התלמיד או התלמידה המוזמנים אל הלוח יכולים להיעזר בחברי הכיתה בביצוע המשימה.

שקופית 9 לומדים תורה יחד

שקופית זו לסיכום השיעור מטרתה לעורר את התלמידים לחשוב למה הם מצפים ומה הם מאחלים לעצמם בלימוד התנ"ך.

שאלו את התלמידים: מה אתם מאחלים לעצמכם בלימוד התנ"ך?

- קראו יחד עם התלמידים או השמיעו להם את האפשרויות השונות. כל תלמיד מוזמן לבחור ולספר מהי האפשרות שמתאימה לו או לה.

- בקשו מהתלמידים לציין מה עוד היו מאחלים לעצמם, וכתבו זאת עבורם בתבנית הטקסט הריקה.

אפשר להזמין תלמיד או תלמידה אל הלוח כדי לבחור מילה ולגרור אותה לתוך המסגרת. אפשרות אחרת היא שהתלמידים יאמרו מה הם מאחלים לעצמם, והמורה תגרור לתוך המסגרת או תכתוב עבורם את מה שאמרו.